

Revize EU ETS

28.8.2026 - Jaroslav Suchý, David Behenský | Svaz chemického průmyslu ČR

Svaz chemického průmyslu se zapojil do diskuse na pravidelných setkáních zástupců energeticky náročného průmyslu (SCHP ČR, OU) s vedením MŽP, SFŽP, které probíhají zpravidla na půdě OU. Podíleli jsme se rovněž na tvorbě připomínek SP ČR k návrhu revize i na připomínkách rámcové pozice ČR, která byla představena dne 25. 8. 2026. I vzhledem k tomu, že se průmysl podílel na diskusích s MŽP při tvorbě rámcové pozice, lze návrh pozice považovat za „rozumný“.

Evropská komise v pátek 17. 7. 2026 [představila](#) revizi systému ETS. Součástí jsou 3 legislativní texty a rozsáhlý [Impact Assessment](#):

- [návrh revize ETS, který mění směrnici ETS a rozhodnutí o MSR](#),
- samostatný [návrh týkající se revidovaných hodnot fallback benchmarků ETS](#),
- návrh na [zjednodušení a zefektivnění reportingu ETS](#).

Shrnutí klíčových bodů návrhu revize EU ETS (v návaznosti na průmysl):

1. **Lineární redukční faktor (LRF)** – Změna procenta snižování emisního stropu po roce 2030 z původních 4,4 % ročně. V období 2031–2035 půjde o 3,7 % a od roku 2036 1,7 % - tzn. **prodlouženo za rok 2039 až prakticky po rok 2050**. (při nedostupnosti/nefunkčnosti mezinárodních kreditů 2,7 %)
2. **Prodloužení bezplatné alokace** – pro všechna odvětví. U CBAM sektorů navržen konec 2038 tzn. prodloužení oproti stávajícímu předpokládanému konci 2034. Bez návrhů na řešení situace exportních sektorů. **Ale: bezplatná alokace nově podmíněna dekarbonizačními plány a investicemi**. 80 % bezplatných alokací bude přiděleno po předložení „plánu investic do dekarbonizace v EU“, zatímco zbývajících 20 % bude přiděleno po realizaci těchto investic zpětně. 10 % nejefektivnějších zařízení podle současné metodiky benchmarků bude z této podmíněnosti vyňato. (Nebyla navržena změna metodiky benchmarků z % instalací na % kapacit). Aktualizace fall-back benchmarků pro teplo a paliva formou samostatného návrhu s cílem jejich rychlého přijetí a zpětné účinnosti.
3. **Rezerva tržní stability (MSR)** – Návrh aktualizuje prahové hodnoty MSR, přičemž stahování bude spuštěno mezi 833 a 947 milionů povolenek – intake rate snížena z 24 % na 12 %. Uvolňování pokud počet povolenek na trhu mezi 300 a 400 milionů. (nyní – pokud pokud pod 400 mil., vypustí 100 mil. Nově při poklesu pod 400 mil., dorovná do 400 mil., při poklesu pod 300 mil., vypustí 100 mil.)
4. **Využití výnosů**
 - **50 % národních výnosů má být vyčleněno na podporu dekarbonizace sektorů ETS**, vč. např. národního dofinancování existujících ETS nástrojů. V podmínkách využití výnosů na financování např. úspor energie je ale nově např. natvrdo napsaná minimální úspora energie 20 %.
 - **Pokračování Inovačního a Modernizačního fondu** – ČR se těsně vleze do Modfondu i po 2030 (členské státy s HDP na obyvatele v tržních cenách nižším než 75 % průměru Unie v letech 2022 až 2024 – ČR v daném období na 74,66 %). Chybí nicméně jasné vyčíslení toho, kolik tam pro ČR tedy bude dostupno.
 - **Investment Booster** – od 2028 podpora projektů na principu „kdo dřív přijde, ten dřív mele“ s rozpočtem ca 30 miliard eur (400 mil. povolenek). 100 mil. povolenek vyčleněno pro „lower income MS“ na prvních 18 měsících, pak 60 mil. – má to být ve formě povolenek pro jednotlivá zařízení, ne již vydražených prostředků.

- Průmyslová dekarbonizační banka - od 2031 podpora zavádění dekarbonizačních technologií v ETS 1 sektorech s odhadovaným celkovým rozpočtem 100 miliard eur z příjmů ETS.
5. Nové prvky v systému - využití mezinárodních carbon kreditů ve výši 260 mil. kreditů/povolenek a zahrnutí CCS postupů s negativními emisemi.

Stručné shrnutí reakce SCHP ČR a průmyslu na představený návrh revize:

Obecně konstatujeme, že revizi EU ETS/MSR je třeba nastavit tak, aby systém skutečně podporoval nákladově efektivní dekarbonizaci, nikoli útlum evropské průmyslové výroby. V rámci revize **došlo k části úprav, po kterých průmysl volal například v oblasti lineárního redukčního faktoru, využití výnosů nebo dílčí úpravy rezervy tržní stability**. Navržené úpravy poskytují průmyslu více prostoru na realizaci dekarbonizačních opatření, ale čas sám o sobě nestačí. Pro úspěšnou dekarbonizaci průmyslu a potřebné investice jsou potřeba i další podmínky, jako dostupná a funkční infrastruktura včetně technologií pro zachytávání a ukládání uhlíku a zejména konkurenceschopná cena elektřiny, která má zásadní vliv na poptávku po „zelenějších“ produktech. Bez těchto podmínek ani dodatečný čas navíc nepřinese potřebnou změnu. Ambice pro rok 2040 musí být proto posuzována ve vazbě na reálné technologické, energetické a infrastrukturní možnosti jednotlivých sektorů a členských států, zejména průmyslově orientovaných ekonomik. **Upozorňujeme, že nadále obecně absentují ekonomické a technické podmínky dekarbonizace, bez kterých toto prodloužení pouze v čase oddaluje aktuální problém.**

Zásadní je zmírnit trajektorii snižování stropu tak, aby povolenky zůstaly v systému dostupné i po roce 2040 a nevznikal nepřiměřený tlak na cenu povolenky. Navýšení celkového stropu přibližně z 3 761 na 5 107 mil. EUA a snížení LRF na 3,7 % pro období 2031–2035 a 1,7 % pro období 2036–2040 představuje pozitivní posun, lineární redukční faktor (LRF) by však neměl být automaticky navyšován v závislosti na dostupnosti mezinárodních kreditů. Mezinárodní kredity a domácí carbon removals mohou být využity jako doplňkový flexibilní nástroj, jejich objem však má být dodatečný k celkovému množství povolenek, nikoli odečítaný na úkor alokace pro průmysl. U DACC, Bio-CCU/S a dalších odstranění uhlíku je zároveň nutné zohlednit dosud nejistou technickou a ekonomickou dostupnost těchto řešení a zahrnout CCU mezi způsobilé nástroje dekarbonizace.

Ochrana konkurenceschopnosti a prevence úniku uhlíku musí zůstat hlavním účelem bezplatné alokace. Do doby, než bude v praxi ověřena plná funkčnost CBAM včetně ochrany exportu, nemá docházet k dalšímu zpříšňování bezplatné alokace ani k zavádění podmínek zvyšujících náklady evropských výrobců. **Obecně nevidíme taktéž důvod pro zavádění nové podmíněnosti bezplatné alokace.** Je třeba odstranit či zásadně zjednodušit podmíněnost bezplatné alokace vazbou na energetické audity, dekarbonizační plány a povinnost proinvestovat obdrženou alokaci; bezplatná alokace nemá fungovat jako sankční ani administrativní nástroj. Nesouhlasíme s podmíněností bezplatnou alokací zpět investovat. Nová podmíněnost penalizuje evropské výrobce vůči konkurentům, které takové podmínky nemají; dovozci budou nadále těžit z úlevy na CBAM náklady, odvozené ze získávání bezplatné alokace evropských zařízení v plné výši. Podmínka proinvestování 100 % bezplatné alokace obdržené v daném pětiletém období při pravidlu „80/20“ je zcela nesmyslná, penalizační a demotivační, zvláště při absenci podmínek pro dekarbonizaci (např. projekty CCUS infrastruktury 3. stran). Podmínka alokace 20 % povolenek až po dokončení projektu znamená extrémní zásah do cashflow firem, který sám podkopává ekonomiku investic, potřebu zajistit minimalizaci výdajů v době jejich realizace. Tuto podmíněnost je třeba zrušit.

U benchmarků je třeba zohlednit reálné technologické možnosti jednotlivých odvětví, včetně sektorově specifického nastavení tepelného a palivového benchmarku. Je třeba požadovat, aby jejich další snižování lépe odpovídalo reálným technologickým možnostem průmyslu

a nevedlo k nepřiměřenému poklesu bezplatné alokace. Vedle zmírnění ročních limitů pro snižování benchmarků **je potřeba upravit metodiku založenou na 10 % emisně nejefektivnějších zařízení tak, aby tato skupina současně představovala alespoň 10 % výrobní kapacity** nebo úrovně činnosti daného benchmarku; pokud tomu tak nebude, měl by být vzorek rozšířen. Cílem je **zabránit tomu, aby malá, specifická či experimentální zařízení nereprezentativně snížila benchmark pro celé odvětví včetně velkých zařízení s konvenční technologií**. Je potřeba zároveň podpořit sektorově specifické nastavení tepelného a palivového benchmarku tam, kde jednotný horizontální benchmark neodpovídá technologické realitě daného odvětví, za podmínky dostupnosti kvalitních dat a bez nepřiměřené administrativní zátěže.

Výnosy z povolenek a finanční mechanismy musí být v maximální možné míře vraceny do průmyslu (ETS sektorů) na financování dekarbonizačních investic (přičemž preferenčně by měly být výnosy směřovány do energeticky náročných odvětví), kompenzace nepřímých nákladů a ochranu konkurenceschopnosti. Převod části výnosů z dražeb do rozpočtu EU nebo financování provozu institucí EU z těchto prostředků není vhodné podporovat; navržený minimální 50% podíl národních výnosů pro ETS sektory je nedostatečný. Modernizační fond je třeba zachovat pro způsobilé státy až do roku 2040, posílit nad navržená 2 % celkového stropu a umožnit kumulaci podpor i dostatečnou intenzitu podpory **bez plošných podmínek, jako je 20% snížení spotřeby energie**. Návrh plošné podmínky (Odst. 3. bod (b)) povinného snížení celkové spotřeby energie prostřednictvím energetické účinnosti nejméně o 20 % může omezit řadu významných projektů.

Investment Booster, Inovační fond a Průmyslová dekarbonizační banka v objemu 400 + 400 mil. povolenek mají být dostupné, předvídatelné a geograficky vyvážené, včetně národních obálek pro státy s nižším HDP, podpory jaderných technologií a vyčlenění části prostředků pro malé a střední podniky.

Fungování MSR je třeba upravit tak, aby v prostředí klesající nabídky povolenek dále neomezovala likviditu trhu a současně účinně tlumila nadměrnou cenovou volatilitu. Snížení odvodu povolenek do rezervy z 24 % na 12 % je vhodné doplnit dynamickým přizpůsobením parametrů včetně stahovaného množství, úpravou čl. 29a a možností účinnější reakce na excesivní cenové výkyvy či manipulaci s trhem. Pro malá zařízení je vhodné zavést plošnou výjimku pro emise do 25 000 tun CO₂ ročně bez ohledu na výrobní kapacitu, aby se snížila administrativní zátěž a narovnal podmínky mezi členskými státy.

Tato informace byla zpracována před proběhnutím diskuse o rámcové pozici ČR k revizi EU ETS. Rámcová pozice by dle aktuálních informací měla být projednávána na VVEU dne 14. 9. 2026.

U samotné revize na evropské úrovni je současný (ambiciózní) harmonogram nastaven tak, aby směřoval k získání dohody o revizi v průběhu Q1/2027.

Zpracoval: Jaroslav Suchý, David Behenský SCHP ČR

26. 8. 2026

<https://www.schp.cz/info/revize-eu-ets>